

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Trecut în registrul special dela Tribunalul
Cluj, Secția III, sub Nr. 111-1938.

Precum m'a iubit pe
mine Tatăl, așa v'am iu-
bit și eu pe voi; rămâ-
neți întru dragostea mea.

Ioan 15, 9.

PRAZNICUL DIN CETATEA LUI ȘAGUNA

Sărbătorirea I. P. S. Mitropolit Nicolae în zilele sfintelor Rusalii a îmbrăcat în haină de praznic Sibiul și deși se anunțase reducerea programului mulțimea de intelectuali și țărani a reclamat instinctiv desfășurarea programului inițial. Delegați din toate părțile Ardealului au început să sosească în Sibiu încă de Sâmbătă, iar Duminică mai multe delegații de țărani frunțași din comunele județului Sibiu. De mult orașul acesta n'a avut o serbare atât de frumoasă, caldă și sinceră ca aceasta, semn al dragostii și devotamentului neprecupețit al ortodoxiei remănești din tot cuprinsul Ardealului pentru distinsul ei arhieru. Au fost două zile de praznic luminos în care s'au dat expresie de sinceră recunoștință arhipăstorului pentru munca plină de roade binefăcătoare în cursul celor douăzeci de ani de activitate religioasă și națională, și au fost momente de revelatoare înălțare sufletească pentru toți cei prezenți la serbare.

Ziua întâia de Rusalii.

Ziua întâia s'a început cu serviciul divin al sfintei Liturgii, săvârșită de însuși I. P. S. Mitropolit Nicolae cu un sobor de preoți. În cursul sfintei Liturgii I. P. S. Sa a făcut următoarele hirotoniri: pâr. diacon I. Circov a fost hirotonit arhidiacon; pâr. consilier Dr. S. Cândea protopresbiter, iar rectorul Dr. D. Stăniloae, consilierul Em. Cioran și protopopul I. Moța într-un protopresbiteri-stavrofori.

La sfârșitul slujbei, I. P. S. Mitropolit a predicat înălțător, talmăcind rugăciunea „Impărate ceresc...”

Corul mitropoliei, condus de pâr. prof. Gh. Șoima, a cântat răspunsurile în amândouă zilele, iar profesorul solist P. Gherman a cântat câteva bucăți religioase.

În cursul zilei au sosit la reședință P. Sf. episcopi Andrei al Aradului, Vasile al Caran-

sebeșului, Nicolae al Clujului, Nicolae al Orăzii și Policarp al Americii, însoțiți de delegați ai consiliilor eparhiale respective. Apoi domnul ministru Dr. Silviu Dragomir în numele guvernului,

protopopi și 9 diaconi. Slujba a prezentat o strălucire demnă de tradițiile cele mai scumpe ale ortodoxiei mereu vii și creatoare. Măreția ei a fost accentuată prin hirotesirea protosin-

I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae Bălan

d-l general Dănilă Pap, rezident regal al ținutului Murăș, d-l Dr. Emil Țeposu în numele FOR.-ului, profesorii Nichifor Crainic, Dr. Ion Lupaș, Onisfor Ghibu, mai mulți deputați și senatori, generali, membri ai adunării arhiepiscopicești, directori de școli, protopopii din arhiepiscopia Sibiului și un mare număr de preoți.

În seara aceleiași zile corul elevilor și elevelor dela școlile normale confesionale din Sibiu au dat o serenadă la reședința mitropolitană, cu cântări religioase sub conducerea prof. Gh. Șoima.

În aceeași seară I. P. S. Mitropolit a reținut la masă pe P. Sf. episcopi și mai mulți demnitari ai bisericii.

Ziua a doua.

Liturghia arhierescă a fost săvârșită de I. P. S. mitropolit Nicolae Bălan, înconjurat de cei cinci episcopi, 16 consilieri și

celilor Veniamin Nistor și Teodor Scorobeț la gradul de arhimandriți, precum și prin excelentele cântări ale corului condus de pâr. prof. Gh. Șoima și bucățile de solo interpretate de talentatul diacon P. Gherman.

La sfârșitul serviciului divin P. S. episcop Andrei al Aradului a rostit o predică, aducând cuvântul de omagiu al bisericii din metropolia Ardealului marelii ei arhipăstor. Mânecând dela cuvintele: „Și mai mari lucruri decât acestea veți vedea”. P. S. Sa a arătat că minunile au continuat și după înălțarea Domnului, și Pogorârea Sf. Duh. Ea a transformat ființa apostolilor, a cucerit lumea și asigură dăinuirea în veac a creștinismului. Rusaliile însemnează sărbătoarea spiritualității creștine. Noi trăim în Duhul și ne împărtășim mereu de lumina lui. De aceea e și greu să vorbim despre el. El pogoară peste noi la fiecare praznic de Rusalii,

ne înnoiește și întărește. Nimic nu se întâmplă în lume numai la întâmplare și fără știrea lui Dumnezeu. Alegerea I. P. S. mitropolit Nicolae, acum două decenii, s'a făcut în temeiul acestei veghe a Sf. Duh.

A arătat apoi realizările I. P. S. Mitropolit Nicolae: prelungirea moștenirii șaguniene, înființarea și înnoirea episcopii-ilor, asociația clerului, autonomia bisericii, etc. Spiritualitatea creștinismului ortodox s'a arătat prin acest providențial bărbat.

În încheiere P. S. episcop Mager a urat ca I. P. S. Sa să ajungă cu același succes și un întemeietor al instituțiilor de caritate creștină ortodoxă, prin care să se reverse mila și iubirea creștină. A elogiât apoi personalitatea distinsului sărbătorit.

Cuvântarea P. S. Episcop Nicolae.

După cuvântarea P. S. Andrei a urcat pe tribuna din mijlocul bisericii P. S. S. episcopul nostru Nicolae, unde era așezat volumul omagial destinat I. P. S. Sale Mitropolitului și a rostit următoarea cuvântare:

Înalt Prea Sfințite,

„Un asemea arhieru ni se cădea nouă!...”

Așa trebuie să-și fi spus, în clo-cot de duhovnicească bucurie, mulțimea norodului dreptcredincios adu-nat la Rusaliile anului 1920, în a-ceastă catedrală, spre a fi de față la sfințirea într-un arhieru a celui-ce avea să șadă pe scaunul vlădicesc al Mitropolitului Andrei Șaguna.

Acest murmur de lăuntrică bucu-rie nu era stârnit numai de albastrii ochi ai „Mirelui”, în privirea căruia se resfrângea parcă senilitatea ce-rului românesc și toată curățenia stră-moșeștii noastre credințe; el nu era stârnit nici numai de statura impres-ionantă a celui încununat cu mărire și cu cinste, nici numai de luminata și caldă lui propovedanie din marea zi de praznic. Nu. Ci bucuria celor ce i-au strigat cu însuflețire „vred-nic este” avea o obârșie mult mai adâncă și o îndreptățire mult mai neînșelătoare. Ea izvora din strălu-

cita mărturie a celor cincisprezece ani de neîntrerupt apostolat, pe care profesorul de teologie Dr. Nicolae Bălan îi închinase dreptmăritoarei Biserici a lui Hristos — și, prin ea, neamului.

Intr'adevăr cincisprezece ani de zile propovăduiserăți, Inalt Prea Sfințite, de pe cele două amvoane, al școlii și al presei, pe cari le-ați cinstit cu luminată minte, cu n'nlăcărata simțire, cu eroică credință și cu jertfelnică faptă. Depe aceste două amvoane ati vestit, cu neîmpuținată însuflețire, Impărăția lui Dumnezeu și Impărăția neamului.

Cea dintâi Impărăție o așteptăm încă. Ci pe-a doua, iată, că ne-a dăruit-o bunul Dumnezeu, drept răsplătă a silințelor și jertfelor înaintașilor noștri.

Așa cum trebuie luată Impărăția lui Dumnezeu „cu asalt” (Matei 11, 12) — a fost luată și Impărăția neamului. In acest asalt ați fost de față, luptând, și Inalt Prea Sfinția Voastră. Căci — ca să nu pomenim decât un singur episod al luptei — eroicul drum ce l-ați făcut la Iași în toamna furtunoasă a anului 1918, nu poate fi socotit decât ca o faptă de „asalt” pentru cucerirea Impărăției neamului, între ale cărei sfinte hotare viețnim de douăzeci și doi de ani încoace.

Dar oricât de frumoși și rodnici au fost anii de dăscălicească îndeletnicire ai I. P. S. Voastre măsura excepționalei vrednicii nu V'o dau decât epocalele fapte, din cari I. P. S. Voastră ați împletit primele două decenii de viață, ca Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș.

Așezat pe scaunul nemuritorului Șaguna, ați început metodic uriașa muncă pentru înfăptuirea mărețului program care era: înviorarea, dezvoltarea și sporirea așezămintelor bisericesti moștenite. Ele aveau să înlesnească apoi o mai temeinică pregătire a clerului, al cărui luminat și însuflețit apostolat era menit să înnoiască și să adâncească viața religioasă și națională a poporului credincios.

E singurul program înțelept și singura metodă rodnică a oricărui ierarh. Căci buna îndrumare a vieții poporului către limanurile fericirii vremelnice și veșnice nu e cu puțință decât cu ajutorul unui cler luminat și devotat misiunii sale sfinte. Iar pregătirea unui asemenea cler reclamă instituții culturale temeinic rânduite. De aceea una dintre primele griji ale Inalt Prea Sfinției Voastre a fost reorganizarea învățământului teologic. Dar nu numai așa... trântindu-i o prăvilă improvizată, și lăsându-l apoi în voia întâmplării, ci sporind anii de studiu ai ucenicilor științei sacre, înzestrând Academia teologică din Sibiu cu o strălucită bibliotecă și cu un nu mai strălucit paracelis — pentru ca și mintea și inima să aibă de unde-și lua hrana — și așezând pe dăscăliceștile catedre ale acestei școli tineri împătimitiți de carte și cu sufletul arzând

de dragostea Bisericii lui Hristos și a neamului — tineri cărora le-ați verificat în prealabil aptitudinile și pe cari i-ați purtat apoi, cu neprecupețite jertfe, la înaltele școli din țară și străinătate, până când, sub neîntrerupta îndrumare a Inalt Prea Sfinției Voastre au izbutit să se apropie de măsura vârtuții bărbătești de care pomenește Sfântul Pavel în scrisoarea sa către Efeseni (4, 13).

Plecată dintr'o asemenea școală la propovăduire, preoțimea nu a fost lăsată pradă fatalei rustificări prin atât de păgubitoarea înstrăinare de carte. Armătura științifică și înaltă tensiune misionară i-a fost vecinic îmbogățită și improspătată prin acele minunate publicații religioase, cari alcătuiesc astăzi justificata mândrie a Sibiului ortodox: Seriiile de lucrări teologice și pedagogice, bibliotecile de popularizare a problemelor de credință, excelenta „Revistă Teologică”, „Telegraful Român” octogenarul săptămânal încărcat de prestigiu, precum și atât de răspânditele foi religioase pentru popor „Lumina Satelor” și „Oastea Domnului”. Aceluiași scop al desăvârșirii preoțimii prin propriile ei strădanii îi este închinată (în parte) și „Asociația clerului Andrei Șaguna”, a cărei alcătuire tot din grija luminată a Inalt Prea Sfinției Voastre a răsărit și a cărei rodnică activitate tot sub îndrumarea I. P. S. Voastre se desfășoară până'n ziua de astăzi.

O preoțime astfel pregătită, îndrumată și strunită la lucrarea misionară, era în stare să desfunde izvoarele vieții religioase, culturale și naționale, să adepse, să înviorze și să întărească sufletul poporului credincios. Harnica preoțime crescută și duhovnicilă în școala I. P. S. Voastre și-a împlinit și-și împlinește cu pricepere și elan izbăvitoarea ei misiune. Nu numai din îndemnul propriei conștiințe, ci — evident — și din obligația de a urma cuceritoarea pildă a devotatului ei Arhipăstôr. Căci I. P. S. Voastră nu se mulțumea cu îndrumarea și supravegherea lucrării harnice preoțimi, ci Vă găseați înșivă totdeauna în primele rânduri ale propovăduitorilor. Cuvântul înțelept și înaripat al I. P. S. Voastre era așteptat și ascultat cu nestăpănită sete și cu religioasă luare aminte, fie că era rostit din mijlocul vastelor catedre din Sibiu, din fața mulțimii de biserică pe care le-ați târnosit, din numeroasele vizitații canonice pe cari le-ați săvârșit, din „gura de raiu” a restauratei Mănăstiri brâncovenesti din Sâmbăta-de-sus, sau din sărbătoreștile scrisori pastorale pe care le-ați trimis, la zile mari, sau în vremuri grele, iubitelui popor credincios al I. P. S. Voastre.

Dar I. P. S. Voastră a pus la îndemână strădănicului său cler, spre luminarea și duhovniceasca gospodărire a norodului, și patru așezăminte obștești de cea mai mare importanță. Cea dintâiu, Oastea Domnului era menită să prindă, să păstreze și să ndrumeze în alvia vieții bisericesti curentul de trezire religioasă de după războiu, al largilor

pături țărănești. A doua, Frăția Ortodoxă Română, era chemată să împlinească aceeași slujbă sfântă în mijlocul obștei cărturărești a neamului. A treia Societatea Sfântul Gheorghe, avea să adune tineretul entuziasat sub steagul lui Hristos și al națiunii române; iar a patra, Societatea femeilor ortodoxe, chema a-prinsa evlavie și duioasa milă a femeilor la creștineasca treabă a operei de caritate și la a înfrumșetării sfintelor lăcașuri de nchinare.

Tuturor acestor alcătuirii I. P. S. Voastră le-a dat programe potrivite cu apostolia pe care aveau s'o împlinească în mijlocul poporului credincios. Emoționați de amintirea mărețelor clipe petrecute la Cluj cu prilejul întemeierii „Frăției Ortodoxe Române”, subliniem mai ales programul ce l-a dat I. P. S. Voastră acestei Asociații, program care cu drept cuvânt a fost numit „capodopera doctrinală a oricărui creștinism militant.”

Dar grija buneii îndrumări a vieții clerului și poporului dreptcredincios n'a angajat niciodată exclusiv și integral uriașa putere de muncă a I. P. S. Voastre; marile evenimente ale vieții naționale V-au avut totdeauna în mijlocul lor, cu inițiativa salutară, cu sfatul luminat, cu fapta izbăvitoare. Intr'adevăr I. P. S. Voastră a fost de față, activ, la făurirea noii constituții a României Mari și a fost mai ales factorul de-a dreptul hotărîtor în făurirea Legii de temelie a Bisericii dreptmăritoare din cuprinsul patriei întregite. Fără luminata și neînduplecata luptă a I. P. S. Voastre, rânduilele șaguniene cu greu și-ar fi putut întinde puterea peste întreaga Biserică Românească, oricât de verificată a fost rodnicia acestor rânduieli în viața de peste trei sferturi de veac a neamului nostru de dincoace de Carpați.

De față ați fost și la discuția legii pentru regimul cultelor, când V'ați rostit în Senatul Țării celebrul discurs, incomparabil monument de erudiție, de elocință, de simțire ortodoxă și de înflăcărat patriotism, după cum de față ați fost și la discuția parlamentară a nenorocitului Concordat, împatriva căruia ați redactat și citit, în numele Sfântului Sinod, cunoscutul Protest, ale cărui adânci temeuri n'au fost și nu vor putea fi surpate niciodată.

De față ați fost cu toată puterea judecătii limpezi și cu toată căldura inimii iubitoare de Hristos și de neam, atunci când acelaș Sfânt Sinod a alcătuit răsunătoarea declarație pentru prezența activă a preotului în toate compartimentele vieții obștești, fiindcă „Biserica, având o concepție totalitară despre existență, misiunea preoțimii e angajată în toate ramurile de activitate ale vieții, pentru a le creștina”; dupăcum de față ați fost și atunci, când Instituția sacră s'a rostit, prin supremul său organ de conducere, împotriva francmasoneriei și a literaturii imunde.

N'ați lipsit nici din Blajul care în 1936 găzduia adunarea generală

a „Astrei”, adunare cinstită cu prezența augustului nostru Suveran. Prin memorabilul discurs rostit cu acest atât de solemn prilej, I. P. S. Voastră a făcut să plutească măcar o clipă duhul Marelui Șaguna peste mica metropolă a fraților noștri „din cealaltă strană”.

Și — ca să vorbim de un fapt dintre cele mai recente — gata la datorie a fost I. P. S. Voastră și atunci, când s'a legiferat reînființarea episcopiei ortodoxe a Timișorii. Căci fără ținuta neînduplecatei consecvențe și justificatei dârzenii a I. P. S. Voastre împlinirea testamentarei dorinți alui Șaguna s'ar fi amânat încă multă vreme.

După unele ca acestea, vom putea spune cu tot dreptul, că nici un moment de măreață afirmare a sfintei noastre Biserici nu s'a petrecut în ultimele două decenii, fără ca deasupra lor să nu se profileze covârșitoarea personalitate a I. P. S. Voastre.

Se spune de obicei că oamenii cu preocupările legate de viața țărâmului duhovnicesc n'o prea brodesc cu rostuirea și sporirea bunurilor materiale. Nu știu cât adevăr va fi cuprinzând această zicală. Ceeace știu cu certitudine întemeiată pe socoteli precise este, că în cei douăzeci de ani de înțeleaptă și de rodnică arhipăstorie ai I. P. S. Voastre zestrea materială a Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu a sporit cu echivalentul impresionant sume de una jumătate de miliard de lei, sumă din care peste două sute de milioane au fost investite în monumentală Școală normală ortodoxă din Sibiu, mare cât o Universitate, în cele 155 de biserică nouă, în cele 149 case parohiale și în cele 35 de case culturale cari s'au durat sub înțeleapta îndrumare a I. P. S. Voastre.

O, dar încă multe am avea de spus, dacă am vrea să înșirăm și să zugrăvim după cuviință toate faptele de proporții cu adevărat șaguniene ale Inalt Prea Sfinției Voastre, care în nu mai mult de douăzeci de ani de activitate arhierescă a izbutit să își zidească un incomparabil prestigiu.

Rostul cuvântului nostru însă este altul. El nu vrea decât să justifice gestul prin care un comitet de inițiativă, desigur în asentimentul întregului cler și popor, a pus la cale alcătuirea volumului omagial închinat Inalt Prea Sfinției Voastre, la împlinirea celor două decenii de arhipăstorie.

Predându-Vă acest volum, Vă rog să-mi îngăduiți, Inalt Prea Sfințite, să fac slujbă de diacon și în numele celorce s'au ostenit întru alcătuirea lui — să înalț către cerul tuturor îndurărilor obșteasca rugăciune:

„Inalt Prea Sfinției Sale, Prea luminatului și cu vrednicie încuviințatului nostru Domn Nicolae, Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba Iulia și Sibiu, și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș, dă-i Doamne, zile bune și îndelungate, viață pacinică, sănătate,

mântuire și bună sporire întru povăduirea evangheliei păcii și în păstoria turmei cei cuvântătoare pe calea mântuirii și-l păzește pe Dânsul întru mulți fericiți ani!"

La sfârșit a predat I. P. S. Sale splendidul volum omagial, asupra căruia vom reveni.

Răspunsul I. P. S. Mitropolit Nicolae.

Adânc impresionat și emoționat I. P. S. Sa a rostit următorul răspuns:

Praznicul Pogorîrii Duhului Sfânt, care stă la temelie și trecutul Bisericii este izvorul de inspirație al creștinismului. El pune problema centrală a Evangheliei: înnoirea sufletească a omului întreg prin puterea cea de sus. Oamenii tuturor vremurilor s'au străduit să rezolve și ei această mare problemă pe care Mântuitorul a așezat-o în centrul Evangheliei Sale. Dar niciodată n'au reușit, pentru că numai prin puterea de sus poate să trezească puterile omului la o nouă viață. Numai puterea Duhului poate sălășlui în lume o viață mai bună. Unde se vestește Hristos, unde stăpânește Evanghelia, acolo se pogoară și Duhul Sfânt, și acolo se face începătura unei vieți noi, viață pe care lumea aceasta nu o poate da. Duhul Sfânt dă omenirii o atmosferă proaspătă de primăvară din care se nasc curajul, însuflețirea, adevărul, pacea.

Mulțumesc Tatălui Ceresc că de 20 ani de când am fost chemat în sfânta slujbă a Evangheliei Sale, prin această chemare, mi-a pus în datorie ce m'au făcut să stau cu tot devotamentul în iubirea către Biserică și cu inima mea să stau legat de popor și în slujba lui. Stăpânului și Părintelui ceresc îi mulțumesc că m'a învrednicit să fiu chemat la această slujbă tocmai în momentele cele mai însemnate din istoria neamului nostru, când acest popor își serba cele mai mari triumfuri ale existenței sale.

Astăzi, la 20 de ani de când am primit misiunea aceasta dela Dumnezeu și dela clerul și poporul din mitropolia Ardealului, dându-mi bine seama de ceea ce s'a făcut, nu pot mărturisi altceva decât că am făcut ceea ce trebuia să fac. Și îmi închipui că oricare altul, dacă ar fi stat în locul meu, nu ar fi putut face decât cel puțin tot atâta cât eu am făcut. Privesc cu smerenie și văd ceea ce trebuia făcut și ceea ce s'a putut face. Pot să vă asigur, fără să calc marginile modestiei, că mi-am dat toată silința, am pus toată râvna și tot devotamentul ca să-mi îndeplinesc cât mai bine misiunea la care am fost chemat. Eu sunt cel din urmă îndreptățit să fac aprecieri. Spun însă că am făcut tot cât am putut și că dintru început am văzut limpede ceea ce era de făcut. Am văzut multul care se cerea îndeplinit și am realizat din el cât m'a învrednicit Dumnezeu. Am văzut mai ales ce înseamnă temelie ortodoxiei și ce a însemnat această pentru existența neamului în lungul veacurilor.

Dacă neamul a fost format în lumina ortodoxiei, dacă a trăit cu ea, acum când se vede strâns într'un singur mănunchiu, datorită Bisericii a rămas ca să toarne în toate colțurile și în toate strădaniile acestui neam cât mai mult duh, lumină și putere din ortodoxie. Neamul nostru trebuie să stea pe adevărul care iese din cuvintele Scripturii: „Nu vă temeți de ceiceucid trupul“. Căci sufletul nu ni-l poate lua nimeni. Nici o armă din lume, oricât de ascuțită ar putea fi ea, nu poate birui voința unui neam de a trăi liber și a-și croi singur propriul său viitor. În voința unui neam sunt concentrate virtuțile și se concretizează și sufletul și energiile generațiilor cari ne au precedat și dorm pe veci în gila strămoșească. Voința aceasta trebuie să biruiască în împrejurările cele mai grele.

Când am văzut această sarcină mare a Bisericii mi-am zis că, acum trebuie căutat și împlinit tot ceea ce duce la izbândă. Iată și întâiul lucru ce era de îndeplinit: unificarea vieții bisericești. De aici a pornit apoi acest îndemn: să-i strângem în același mod de viațuire și legi pe toți fiii noștri. Mi-am dat seama de această datorie mare, de a clădi mai departe și organic pe ceea ce am moștenit. Căci așa trebuie să se clădească în chip sănătos, mai ales într'o Biserică conservatoare cum este a noastră. Așa ar trebui să se facă și în viața mai largă a neamului nostru. Pătură după pătură, totul trebuie să răsără și să crească din seva lăuntrică a națiunii. Nici pentru toate acestea n'am alt merit decât că am păzit cu statornicie ceea ce am găsit aici.

M'am gândit și la o mai strânsă legătură între Biserică și Statul nostru național. Noi vrem să ocrotim, întărim, să fim de folos statului nostru. Vrem ca Biserica să rămână ceea ce a fost ea totdeauna: Biserică a poporului. Ea are originea dela Dumnezeu, dar e chemată să lucreze în mijlocul realităților dela noi. De aceea a luat ea numirea de Biserică națională. Ea a trăit aici cu națiunea noastră și s'a identificat cu toate ale neamului nostru: suferință, martiriu, bucurie, izbândă, etc., iar noi, preoțimea, ne-am făcut, în trecut, una cu poporul. Stăm și azi cu poporul, mai ales azi. Am trăit cu el și pentru el și vrem să fim și mai departe așa.

Mulțumesc din adâncul sufletului meu tuturor și mai ales P. S. frați episcopi. Intre noi există legături sufletești așa cum trebuie să existe între frați. Lucrarea noastră este o unitate. Mulțumesc pentru simțămintele arătate în toate ocaziile, pentru sprijinul dat și când l-am cerut și chiar când nu l-am cerut. Mulțumesc pentru cartea comemorativă cu care ați cinstit această zi. Totdeauna mi-a plăcut să deschid cărțile și să scot ceea ce e bun. Și cartea aceasta îmi aduce o luminoasă mulțumire.

Mulțumesc preoțimei mele care în toată vremea m'a urmat și m'a în-

teles și a lucrat la realizarea programului ce mi-am luat. Mulțumesc și iubitelui meu popor, pe care îl iubesc fiindcă îl cunosc din cercetările mele în mijlocul lui. El mi-a dat sprijin, iubire și ascultare.

Mulțumesc și guvernelor care s'au perindat la cârma țării și care mi-au dat sprijinul lor înțelegător și ajutor. Mulțumesc în deosebi bunului și mult iubitelui nostru Rege, care a precizat de atâtea ori rostul înalt al Bisericii și s'a arătat totdeauna ocrotitorul ei cel mai viu.

În mijlocul învălmășelii de astăzi, îmi îndrept glasul către Părintele Ceresc și-l rog să ocrotească sf. Biserică, pe popor și să lumineze și de aici înainte pe păstorii lui; să întărească puterile mele, să coboare darul și iubirea Sa peste Țară și Rege; să nu ne lipsească în deosebi de darul Sfântului Duh, care să ne lumineze, întărească și deschiză drumul și de acum înainte.

Doamne al Puterilor fii cu noi!

Recepția la reședință.

După terminarea sf. Liturghii, s'a desfășurat o recepție în palatul mitropolitan, la care au participat mulți oaspeți distinși.

D. Silviu Dragomir, ministrul minorităților, a adus omagiul guvernului. D. general Dănilă Papp, rezident regal, a adus omagii în numele ținutului Murăș, domnul general Gh. Levente în numele oștirii, d-l prefect col. D. Tocineanu în numele județului Sibiu, d-l primar Dr. S. Pop în numele municipiului Sibiu, d-l prof. Dr. Em. Teposu (Cluj) în numele FOR., P. C. T. Scorobet în numele consiliului arhiepiscopesc din Sibiu, făcând și un dar — un album, păr. Dr. Gh. Ciuhandu (Arad) în numele asociației clerului „A. Șaguna“, dă-

ruind o ediție a bibliei lui Șaguna, d-l Dr. Gh. Preda în numele „Astrei“, d-na Măcelaru în numele societăților feminine și păr. Stamatiade (Brașov) în numele comunităților grecești.

Tuturor le-a răspuns I. P. S. Mitropolit Nicolae mulțumindu-le și remarcând că bunele urări sunt un îndemn la continuarea muncii. Va munci și pe mai departe cu același suflet.

Masa comună.

A urmat o masă comună în aula Academiei teologice „Andreiane“, unde I. P. S. Mitropolit Nicolae a vorbit pentru M. S. Regele, iar d-l prof. Dr. I. Lupaș a conturat personalitatea I. P. S. Sale. D-sa a arătat mai ales rolul precumpănitor al I. P. S. Sale în așezarea tinerilor episcopi la granița de Vest, în trimiterea tinerilor merituosi la studii speciale și a urât să ajungă un vlădic instituțional.

Un cuvânt bun a spus și cu privire la opera scriitoarească dela Sibiu, care se desfășoară sub veghea I. P. S. Sale.

Concertul.

Seara la teatrul Municipal, care era frumos împodobit, cu covoare și ghirlande de verdeață corul școlii normale „A. Șaguna“ condus de păr. prof. Gh. Șoima, a dat un concert religios strălucit, iar solistul P. Gherman a cântat câteva bucăți religioase cu o măiestrie remarcabilă. A luat parte un public ales și numeros, în frunte cu I. P. S. Mitropolit Nicolae și P. S. Episcop Nicolae al Clujului.

Serbările au lăsat o impresie puternică în localitate și în sufletele tuturor participanților.

S. S.

INFORMAȚIUNI

Alegerile episcopale. În zilele de 11, 12 și 13 l. c. a avut loc la București întregirea scaunelor episcopale vacante dela Huși și Timișoara și al celui mitropolitan dela Cernăuți. Marele colegiu electoral prezidat ziua întâi de I. P. S. Mitropolit Irineu al Moldovei a ales pentru Huși pe P. S. Sa Episcopul Grigorie Leu dela Argeș, a doua zi sub președinția I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a ales pentru Timișoara pe P. S. Episcop Vasile Lăzărescu al Caransebeșului, iar în ziua a treia a fost ales pentru Cernăuți P. S. Episcop Tit Simedrea dela Hotin.

Problema căsătoriei religioase. I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan a înaintat Sf. Sinod un memoriu documentat cu privire la aplicarea practică a căsătoriei religioase decretată obligatorie prin art. 20 din Constituția actuală. Se cere, ca în noul

Cod civil care este supus actualmente unor modificări, să fie introduse dispozițiile necesare ca celebrarea cununiei religioase să devină de fapt obligatorie pentru toți membrii cultelor recunoscute. Suntem siguri, că Sf. Sinod se va sesiza de memoriul I. P. S. Mitropolit Nicolae intervenind cu toată autoritatea pe lângă Guvern ca această importantă problemă pentru viața Statului românesc creștin să fie soluționată favorabil.

Politica de realități a Regelui României. În articolul de comentariu intitulat „Săptămâna politică“ organul vienez „Sud-ost Echo“ cu data de 15 Iunie, vorbește cu prilejul celor 10 ani de domnie a M. S. Regelui Carol II, de politica de realități a Regelui României. Revista încheie: „Ultimele evenimente dovedesc oricui temeinicia unei politici așa cum a fost dusă de București, înțelept și realist, sub conducerea plină de răspundere a Regelui Carol II.“

Drama Franței. Ofensiva germană s'a deslănțuit cu atâta putere și viteză, după bătălia din Flandra, încât armatele franceze au fost silită să adopte o retragere vertiginosă spre sud. Spre a cruța Parisul de distrugere, ele au renunțat să-l apere, declarându-l oraș deschis. Astfel Germanii au ocupat capitala lumii fără lupte. Pe toate clădirile publice fâlfăie acum drapelul cu svastica. În urma acestui eveniment neașteptat, guvernul Reynaud a demisionat, constituindu-se unul nou prezidat de Mareșalul Petain, având ca vicepreședinte pe generalul Weygand. Germanii au străpuns și linia Maginot încercuind-o complet. Se afirmă că armata franceză e pe punctul de a capitula. Pe de altă parte se susține, că ea va duce lupta înainte fără a încheia o pace separată. Anglia a propus Franței o uniune politică a celor două imperii, cam în genul fostei monarhii austro-ungare. Este faptul cel mai senzațional în istoria acestui războiu, dar și în istoria lumii.

O conferință despre România la Berlin. La invitația Institutului arheologic german din Berlin, d-l Dinu Rosetti, directorul Muzeului Municipal din București, a vorbit în seara zilei de 13 Iunie, în localul Institutului, despre „Probleme preistorice ale Dunării de jos.“ D. Dinu Rosetti a prezentat problemele noi ce decurg din ultimele cercetări arheologice, aducând dovezi prețioase în acest domeniu pentru continuitatea elementului românesc în Dacia Superioară și în câmpia Dunării. Cu acest prilej, d-sa a știut să dovedească netemeinicia unor teze contrarii, ca de exemplu, a profesorului ungar Alföldi. De încheiere, conferențiarul a mulțumit Institutului arheologic german pentru prilejul oferit de a intra din nou în legătură cu colegii germani, exprimându-și nădejdea că viitorul va îngădui să strângă și mai mult legăturile științifice dintre arheologii români și germani, spre progresul științei.

Italia în războiu. Intrarea Italiei în conflagrația actuală a lărgit câmpul de luptă contra Aliaților, contribuind la grăbirea înfrângerii Franței. Războiul se duce acum și în Mediterană și în Africa. Deocamdată luptele n'au luat proporții, dar se prevede că în curând se vor da lovituri sângeroase. Anglia a declarat că nu renunță sub nici un motiv la acțiunea militară, pe care înțelege s'o ducă cu toată energia și mijloacele ce i le dă vastul ei imperiu, până la obținerea victoriei.

Sărbătorirea prof. Const. Lacea. Academia Comercială din Cluj a sărbătorit în ziua de 9 I. c. pe prof. Const. Lacea din prilejul esirii sale la pensie. Rectorul Academiei a rostit un discurs arătând activitatea didactică și științifică a sărbătoritului, iar de încheiere a citit scrisoarea P. S. nostru Episcop Nicolae, prin care elogiază munca rodnică a vechiului profesor brașovean. Prof. C. Lacea a răspuns în cuvinte emo-

ționante, schițând ideile ce l-au călăuzit în viață: cinste, muncă și devotament pentru catedră. S'a spus un cuvânt cald în numele studenților, iar corul mixt al Academiei a executat câteva bucăți muzicale. La sărbătorire a asistat un public ales printre cari numeroși profesori universitari în frunte cu dd. Sextil Pușcariu și I. Lupăș.

Se desmint perzeuțiile din Polonia. Agențiile germane desmint din nou în mod categoric afirmațiunile din presa unor țări, că biserica din Polonia ocupată ar fi prigonită. Sfintele locașuri au rămas deschise, iar preoții n'au fost deportați în massă, ci doar au fost arestați aceia cari au contravenit la ordinele autorităților germane.

Intrevederea dela München. Marți 18 I. c. a avut loc o întrevedere între Ducele Mussolini și cancelarul Hitler. Scopul întâlnirii a fost examinarea situației pe urma campaniilor victorioase din Apus și stabilirea condițiilor de armistițiu pentru Franța. Deasemenea se vor discuta și perspectivele Europei de mâine în ipoteza că puterile axei rămân învingătoare. La desbateri a fost invitat și generalul Franco.

Mesagiul președintelui. La apelul disperat al d-lui Paul Reynaud președ. de ieri al guvernului francez, d-l Roosevelt a răspuns, că Statele-Unite fac tot ce pot spre a veni în ajutorul Franței. Și a mai adăugat: „în conformitate cu politica lor de a nu recunoaște rezultatele unei cuceriri de teritoriu obținute prin agresiune militară, Statele-Unite nu vor considera valide nici una din încercările de a încălca prin forță independența și integritatea teritorială ale Franței.“

Estonia și Letonia. Un nou eveniment politic s'a produs zilele trecute prin ocuparea Estoniei și Letoniei de către trupele sovietice. Ocuparea s'a făcut fără incidente, întru cât guvernul din Moscova declară că actul nu s'a produs din gânduri agresive.

Severitate în aplicarea legilor. Autoritățile din Bulgaria au procedat zilele trecute la arestarea ficei fostului prim-ministru Petroff, pentru motivul că a criticat guvernul și a răspândit știri alarmante. Faptul este viu comentat și arată cât de severe știu să fie organele executive ale statului în aceste zile primejdioase.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 3841/1940.

Publicațiune

privitoare la primirea elevilor la școala de cântăreți.

Se aduce la cunoștința oficiilor noastre parohiale și a tuturor celor interesați că, pentru anul 1940/41 școlar sunt vacante 20 de locuri la școala de cântăreți din Nușeni, pentru noul curs de 2 ani.

Doritori a intra în această școală își vor înainta până la 1 Septembrie

1940 cererile lor însoțite de documentele necesare — extras de naștere și de botez, certificatul școlar de absolvirea școlii primare cu succes, atestat dela oficiul parohial că au purtare bună și declarația părinților că vor achita în termen taxele școlare de 8000 Lei anual, în total 16.000 Lei pentru întreținere.

Taxele se vor achita în 4 rate de câte 4000 Lei la 1 Octomvrie și 15 Ianuarie a fiecărui an școlar.

Scutire de taxe nu se acordă.

Vor fi primiți în școală numai tinerii ortodocși români, dela 15—19 ani, cari sunt deplin sănătoși, au aplicațiuni muzicale; auz și voce bună.

În contul sumei de mai sus se dă elevilor în internat hrană, locuință cu încălzit, luminat și spălătul.

Cărțile și alte rechizite le vor cumpăra elevii. La intrarea în internat elevii vor aduce cu sine:

4 schimburi de albituri.

3 perechi de pantaloni.

2 perechi de încălțăminte.

3 ștergare.

4 cearșafuri.

1 perină cu 3 fețe.

1 pătură.

Examenul de primire se va da de ceice vor fi avizați că pot fi primiți din cântare scris și citit, la Nușeni în zilele dela 1—3 Octomvrie 1940.

Aici vor fi supuși și vizitei medicale.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 5 Iunie 1940.

Consiliul eparhial

Nr. 3599—1940.

Ordin Circular

către toate protopopiile, parohiile și Mănăstirile din eparhia noastră.

Pentru orientarea organelor noastre protopopești, parohiale și mănăstirești — publicăm mai jos în copie adresa Onor. Minister al Muncii Nr. 10703/1940, referitor la înlesnirile făcute antreprenorilor și cooperativelor la angajarea de lucrări publice:

„La punerea în aplicare a Legii pentru pregătirea profesională și exercitarea meseriilor, am adus la cunoștința Dvs. între altele cu adresa noastră Nr. 13517 din 8 Mai 1936, înlesnirile pe care acea lege le acordă meseriașilor patroni, asociațiilor și cooperativelor de meseriași, cari întrebuințează în atelierele lor cel mult 10 lucrători și 20 H. P., la lucrări sau furnituri pentru serviciile publice și serviciile asimilate lor.

Înlesnirile de acest fel sunt prevăzute în art. 164—170 din aceea lege și sunt următoarele:

Meseriașii patroni și asociațiile, au dreptul să angajeze prin bună învoială, dela serviciile publice și cele asimilate lor, lucrări și furnituri până la 500.000 Lei, iar cooperativele de meseriași până la valoarea de Lei 5.000.000.

La licitații publice ofertele lor vor fi preferate chiar dacă sunt mai scumpe cu 5% decât ofertele celorlalți concurenți și cu 25% decât ofertele concurenților străini.

La orice lucrări și furnituri an-

gajate pentru serviciile publice sau asimilate lor pot depune numai 1/3 din garanția cerută de lege.

Avem onoare a vă reaminti aceste prevederi legale și vă rugăm să binevoșiți a lua măsuri ca ele să fie aduse la cunoștința tuturor organelor Dv. pentru a le aplica și pune astfel pe meseriași în situația de a beneficia de ele.

Ministru, (ss) M. Ralea

Dir. Gen. (ss) S. Cunescu"

Cluj, la 12 Iunie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 3368—1940.

Comunicat.

Aducem la cunoștința cucernicilor noștri preoți, că în conformitate cu adresa Ven. Consiliu Central Bisericesc Nr. 6118/1940 s'a fixat costul abonamentului la revista „Biserica Ortodoxă Română“ începând cu 1 Ianuarie 1940 la 200 Lei.

Având în vedere scumpirea considerabilă a hârtiei, tiparului și greutatea inerente ale susținerii revistei, cucernicii preoți vor prevedea și achita această sumă pentru revista abonată.

Cluj, la 13 Iunie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 3391—1940.

Ordin circular

către toate oficiile parohiale.

Fundațiile Culturale Regale, editează o revistă populară destinată luminării satelor, revistă care poartă simbolul titlu de „Albina“. Costul abonamentului se ridică numai la 150 Lei pe an, cu care sumă nu se acoperă nici cheltuelile de imprimare. Conținutul educativ al revistei, precum și impecabila ei ținută literară, o îndreptătesc să figureze cu cinste oriunde se pune inimă și suflet pentru luminarea satelor.

Indemnăm cu toată stăruința oficiile noastre parohiale să o comande pe seama bibliotecilor parohiale ori a caselor culturale.

Cluj, la 18 Iunie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 3497—1940.

Comunicat.

Societatea caritativă „Principele Mircea“ pentru protecția copiilor din România, organizează în toată țara pe ziua de 23 Iunie a. c. o chetă în folosul instituțiilor de binefacere, pe cari le susține. În acest scop ea face apel la Biserică, cerându-i concursul pentru ajungerea acestui scop.

Invităm pe cucernicii preoți din eparhia noastră, să dea o mână de ajutor numitei societăți, îndemnând pe credincioșii parohiilor respective să dea obolul lor, pentru ajutorarea copiilor țării.

Cluj, la 5 Iunie 1940.

Consiliul eparhial.

C. Preoți să stea în fruntea mișcării Oastea Domnului.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.